

Josef Michl

30.06.2009

chemik

* 12. března 1939, Praha

Josef Michl je světově uznávaný chemik českého původu, odborník v teoretické chemii a fotochemii, profesor coloradské univerzity, čestný doktor Masarykovy univerzity. Od roku 1976 je americkým občanem. Učí na Chemické fakultě Coloradské univerzity v Boulderu. Zabývá se fyzikální organickou chemií. Mezi jeho výzkumné zájmy patří molekulární stavebnice, fotochemie, chemie boru, fluoru a křemíku a v neposlední řadě též teoretická chemie.

Lásku k chemii v něm na gymnáziu vzbudila paní učitelka Matoušová. Jako student doma neustále dělal nějaké chemické pokusy. Jeho rodiče však byli nejen shovívaví, ale také prozíraví, neboť ho v roce 1945 zapsali do speciální školy na angličtinu. Poté, co angličtina začala být nežádoucím buržoazním jazykem a škola byla zrušena, snažili se o to, aby si cizí jazyk zdokonaloval v různých večerních školách. Státnici složil v patnácti. Jazyky ho bavily, později se rozhodoval mezi tím, zda studovat jazyky nebo chemii.

Josef Michl vystudoval chemii na Karlově univerzitě a také na Akademii věd u Rudolfa Zahradníka, jehož se stal v roce 1961 prvním doktorandem. V době politického uvolňování odjel na stipendium do Norska studovat kvantovou chemii. Tehdy, po obsazení Československa sovětskými vojsky, se rozhodl, že zůstane v emigraci a domů se nevrátí. První rok zůstal v Dánsku, poté odešel na pozvání jednoho z profesorů do Salt Lake City ve státě Utah.

Se svojí americkou manželkou Sárrou, vystudovanou politoložkou, se seznámil na jejím studijním pobytu v Praze, kdy si vydělával jako průvodce a překladatel a ona přijela tehdy ještě jako studentka Cornellovy univerzity. Se Sárrou měl tři děti, dvě z nich však zemřely na rakovinu. Syn vystudoval v Texasu architekturu.

Josef Michl přednáší v šesti jazycích a jeho objevy s molekulovými sloučeninami mohou změnit svět elektroniky. Je autorem 550 vědeckých publikací a pěti monografií a podle časopisu Vesmír je nejcitovanějším vědcem českého původu. Na svém kontě má přes 15 tisíc citací. V současné době buduje v České republice také obor molekulární elektronika. Od roku 1986 je členem americké Národní akademie věd, jejíž chemická sekce obnáší zhruba 160 nejvýznamnějších amerických badatelů v oboru. Dva roky poté se stal členem Mezinárodní akademie kvantově molekulárních věd. Od roku 1995 je čestným členem Učené společnosti České republiky. Čtyři roky poté byl zvolen členem Americké akademie umění a věd. Spolupracuje mj. s Ústavem fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR a s Ústavem organické chemie a biochemie AV ČR.

Ocenění:

- čestný doktorát Masarykovy univerzity (2004)
- čestný doktorát Univerzity v Pardubicích (1996)
- medaile Jaroslava Heyrovského (1994)
- Zlatá medaile Univerzity Karlovy (1995)
- Cena Otto Wichterle (2001)

- Cena Patria, Česká hlava v zahraničí (2005)